

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/ بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۱	صفحه

❖ هدف:

هدف از تدوین این روش اجرایی تشریح نحوه پیشگیری از بروز آتش سوزی و کشف سریع آن در صورت رخداد، پاسخ و خروج ایمن از آتش سوزی و بازگشت به وضعیت عادی بمنظور کاهش احتمال خطر آتش سوزی، محافظت از جان بیماران، همراهان و کارکنان و کاهش خسارات مالی ناشی از آتش سوزی است.

❖ دامنه کاربرد:

کلیه واحدها و بخش‌های بیمارستان

❖ تعاریف:

۱. **HICS**^۱ : سیستمی است که نه تنها ساختاری سازمانی برای مدیریت حوادث ارائه می‌کند، بلکه فرایند برنامه‌ریزی و ایجاد تغییرات در ساختار را نیز هدایت می‌کند. استفاده از **HICS** برای هر حادثه یا اتفاقی که پیش بینی شده است به بهبود سریع‌تر مهارت‌های مورد نیاز در حوادث وسیع‌تر نیز کمک می‌کند.
۲. برگه‌های شرح وظایف (**JAS**^۲): این برگه‌ها راهنمایی‌هایی درباره‌ی هر وظیفه ویژه برای هر عضو تیم مدیریت حوادث بیمارستان و با توصیف نحوه پاسخ‌گویی فردی، گزارش روابط، فرم‌های موردنیاز، و مراحل عملی موردنیاز براساس دوره‌های زمانی پشت سرهم در زمان پاسخ به حادثه ارائه می‌دهد.

❖ مسئولیت‌ها و اختیارات:

- ✓ **مسئول مدیریت خطر حوادث و پدافند غیر عامل:** مسئولیت تعیین فهرست رابطین بخش‌ها و واحدها و تکمیل اطلاعات تماس آن‌ها و نیز بررسی گزارش اعضاء تیم مدیریت حادثه و شناسایی نقاط ضعف در عملکرد بمنظور بهبود نحوه مدیریت حادثه را برعهده دارد و پیگیری مراحل خرید و بروزرسانی شارژ کپسول‌های اطفاء حریق و نیز تعیین تعداد کپسول‌ها و نوع آن‌ها در واحدها
- ✓ **مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان:** مسئولیت نظارت بر فایرباکس، دکتورها، سیستم آلام، برگزاری دوره آموزشی اطفاء حریق، برگزاری جلسات مشترک با سازمان آتش‌نشانی منطقه، تعیین نوع کپسول‌های آتش‌نشانی و تعیین محل‌های خروج اضطراری را برعهده دارد. همچنین فرم گزارش فعالیت اعضاء تیم مدیریت حادثه تکمیل شده بعد از اطفاء حریق را به مسئول مستندسازی تحویل می‌دهد.
- ✓ **مسئول خدمات:** نظارت بر پاکیزگی‌سازی محیط پس از اتمام عملیات مهار آتش سوزی را برعهده دارد.

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش / بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۲	صفحه

✓ **مسئول بهداشت محیط :** مسئولیت نظارت بر نحوه ذخیره سازی مواد شیمیایی و قابل اشتعال را برعهده دارد.

✓ **مسئول بهداشت محیط :** مسئولیت نظارت بر تجهیزات ایمنی و استفاده از آن

✓ **مسئول آموزش کارکنان :** مسئولیت پیگیری و برگزاری دوره آموزشی اطفاء حریق و بایگانی مستندات مرتبط را برعهده دارد.

✓ **مسئول تدارکات :** مسئولیت پیگیری مراحل خرید و تحویل امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت پیشگیری از بروز آتش سوزی و نیز جایگزینی تجهیزات بعد از آتش سوزی را برعهده دارد.

✓ **مدیریت (قائم مقام ریاست) بیمارستان :** مسئولیت نظارت بر تامین اعتبار جهت خرید امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت پیشگیری از بروز آتش سوزی، پیگیری جهت جبران خسارات و جایگزینی تجهیزات بعد از آتش سوزی و نیز عقد تفاهم نامه با سازمان های همکار در مدیریت خطر حوادث و بلایا را برعهده دارد. همچنین مطابق با چارت تیم مدیریت حادثه و شرح وظایف تعیین شده ایفای نقش می نماید.

✓ **اعضاء تیم مدیریت حادثه :** مسئولیت حضور در زمان بروز حادثه براساس چارت سازمانی، ایفای نقش در تیم مدیریت حادثه براساس شرح وظایف ابلاغی و تکمیل فرم گزارش فعالیت اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS) را برعهده دارند.

✓ **مدیران کشیک :** مسئولیت شناسایی و گزارش دهی مشکلات و یا حوادث رخ داده در شیفت کاری بمنظور پیشگیری و ایمنی در مقابل آتش سوزی را برعهده دارند.

✓ **مسئول آتش نشانی بیمارستان :** مسئولیت حضور به همراه اعضای تیم آتش نشانی در محل بروز حادثه بلافاصله بعد از اعلان کد ۸۸ را برعهده دارد.

✓ **رابطین آتش نشانی بخش / واحد :** مسئولیت همکاری با تیم آتش نشانی بیمارستان جهت مهار آتش سوزی در ابعاد کوچک را مطابق با دستورالعمل نحوه اطفاء حریق توسط رابطین آتش نشانی برعهده دارند.

✓ **شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مورد نیاز :**

انبار مواد شیمیایی مستقل، فایرباکس، کپسول اطفاء حریق، دکتور، سیستم آلام، فرم گزارش فعالیت اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS)، شرح وظایف شغلی اعضای تیم مدیریت حادثه، فرم گزارش حوادث توسط مدیر کشیک، امکانات و تجهیزات اتاق مدیریت بحران	امکانات و تجهیزات
تکنسین تاسیسات، مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان، مسئول بهداشت محیط، مسئول خدمات، دبیر کمیته خطر حوادث و بلایا، رابطین مدیریت بحران در بخش ها و واحدها، اعضای تیم مدیریت حادثه، مسئول آتش نشانی	کارکنان
هزینه برگزاری دوره آموزشی اطفاء حریق، هزینه خرید و نصب دکتور، هزینه خرید و به روز رسانی شارژ کپسول آتش نشانی، هزینه نصب فایرباکس، هزینه جبران خسارات و جایگزینی تجهیزات ناشی از آتش سوزی	منابع مالی

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش / بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۳	صفحه

❖ شیوه انجام کار :

بمنظور ایمنی در مقابل آتش سوزی مراحل ذیل باید اجرا گردد :

- الف- مرحله پیشگیری از بروز آتش سوزی و آمادگی و کشف سریع
- ب- مرحله پاسخ و خروج ایمن
- ج- مرحله بازگشت به وضعیت عادی

الف- مرحله پیشگیری از بروز آتش سوزی و آمادگی و کشف سریع :

۱. مواد شیمیایی و قابل اشتعال در انبار شیمیایی مستقل و ایمن ذخیره می شود و مسئول بهداشت حرفه ای بر عدم ذخیره سازی مواد شیمیایی قابل اشتعال بصورت غیرایمن در بخش ها و واحدها نظارت می نماید (ارجاع به دستورالعمل انبارش ایمن با کد IN-ST-01).
۲. مسئول ایمنی ساختمان و تاسیسات محل های اولویت دار جهت نصب فایرباکس مورد نیاز بیمارستان را شناسایی نموده و بمنظور نصب فایرباکس در محل های اولویت دار پیگیری لازم را بعمل می آورد. محل فایرباکس از طریق نصب تابلو مشخص شده و کلید آن در دسترس است. تکنسین تاسیسات وضعیت فایرباکس های بیمارستان را بصورت دوره ای و پیشگیرانه از طریق تکمیل چک لیست بررسی و نواقص را پیگیری و رفع می نماید.
۳. مسئول خدمات با هماهنگی واحد تاسیسات، کپسول اطفاء حریق با نوع مناسب برای هر بخش / واحد را تعیین می نماید. مسئول خدمات مراحل خرید یا بروزرسانی شارژ کپسول های اطفاء حریق و تحویل آن به واحد/بخش را پیگیری می نماید. همچنین از طریق تکمیل چک لیست بصورت دوره ای و پیشگیرانه کپسول های اطفاء حریق موجود در بخش ها و واحدها را کنترل می نماید.
۴. مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان تعیین نوع دکتورهای مورد نیاز به تفکیک بخش ها واحدها و فضاهای مختلف براساس ارزیابی میزان خطر آتش سوزی تعیین نموده و مراحل نصب دکتور را پیگیری می نماید. همچنین تکنسین تاسیسات بصورت دوره ای و پیشگیرانه نحوه عملکرد دکتورها را بررسی نموده و نواقص را جهت پیگیری و رفع به مسئول ایمنی ساختمان و تاسیسات گزارش می نماید.
۵. مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان با هماهنگی مسئول مرکز تلفن در خصوص ایجاد سیستم آلام متصل به دکتورها و عملکرد صحیح آن هماهنگی لازم را بعمل می آورد.
۶. مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان اطلاعات تماس با شرکت های تامین کننده امکانات اطفاء حریق را در اختیار داشته و از طریق هماهنگی با واحد تدارکات، بر کیفیت و ویژگی های مورد نظر جهت خرید امکانات اطفاء حریق نظارت می نماید.

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش / بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۴	صفحه

۷. مسئول ایمنی تاسیسات و ساختمان با هماهنگی مسئول آموزش کارکنان سالانه یکبار کلاس‌های آموزشی و کارگاهی اطفاء حریق بمنظور تشریح نکات ضروری برای پیشگیری از بروز آتش سوزی و انفجار کپسول اکسیژن را برای گروه‌های هدف برگزار می‌نماید. مسئول آموزش کارکنان فهرست افراد آموزش دیده در دوره اطفاء حریق به واحد تاسیسات ارائه نموده و سایر مستندات مرتبط با دوره آموزشی برگزار شده را بایگانی می‌نماید.

۸. محل‌های خروج اضطراری توسط مسئول ایمنی ساختمان و تاسیسات مشخص شده و تابلوهای راهنما برای خروج اضطراری با هماهنگی مدیریت بیمارستان، واحد روابط عمومی و تدارکات، تهیه و نصب می‌گردد.

۹. دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا بمنظور تسهیل دسترسی به افراد در زمان بروز آتش سوزی، فهرست رابطین بخش‌ها و واحدها در مدیریت بحران را با مشارکت مسئولین تهیه کرده و اطلاعات تماس رابطین را تکمیل و بروزرسانی می‌نماید. همچنین نسبت به تعیین کدهای اضطراری بیمارستان با اولویت تعیین کد اعلام آتش سوزی با مشارکت اعضاء کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا اقدام نموده و پس از تایید، فهرست کدهای اضطراری بیمارستان را به واحدها و بخش‌ها اطلاع‌رسانی می‌نماید.

۱۰. مسئول ایمنی ساختمان و تاسیسات بعنوان جانشین دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا مراحل برگزاری جلسه مشترک با سازمان آتش‌نشانی منطقه بمنظور رایزنی و طراحی راهکارهای مشترک جهت پاسخدهی سریع هنگام بروز آتش سوزی را پیگیری می‌نماید.

۱۱. مدیران کشیک براساس برنامه رانند در هر شیفت، به نکات ضروری جهت پیشگیری از آتش سوزی توجه نموده و در صورت مشاهده هرگونه مشکل موارد را به مدیر بیمارستان و دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث بلایا گزارش می‌نماید. همچنین در صورت بروز حادثه اقدامات اجرا شده را در فرم گزارش حوادث توسط مدیر کشیک با کد سند FO-IM-03 ثبت و گزارش می‌نماید.

ب- مرحله پاسخ و خروج ایمن:

۱. در صورت بروز آتش سوزی در واحد یا بخش، هر یک از پرسنل که از بروز آتش سوزی آگاهی پیدا می‌نماید، بلافاصله با مرکز تلفن تماس گرفته و اعلان کد بروز آتش سوزی (کد ۸۸) را درخواست می‌نماید. حفظ خونسردی و آرامش توسط پرسنل واحد/بخش در زمان بروز آتش سوزی مورد نیاز است.

۲. اپراتور مرکز تلفن بلافاصله کد ۸۸ را با پیچ اعلام می‌نماید.

۳. بسته به وسعت حادثه مسئول آتش‌نشانی بیمارستان، رابطین آتش‌نشانی در بخش/واحد و اعضاء تیم تاسیسات و آتش‌نشانی منطقه جهت مهار آتش سوزی در محل حادثه حضور یافته و مراحل مهار آتش را آغاز می‌نمایند.

۴. حفظ خونسردی و برقراری آرامش محیط توسط اعضاء تیم آتش‌نشانی برای ارائه خدمات بهتر در زمان اطفاء حریق مورد نیاز است.

۵. اعضاء تیم مدیریت حادثه براساس چارت سازمانی و شرح وظایف متناسب با نوع حادثه در محل حضور می‌یابند.

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/ بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۵	صفحه

۶. در زمان اطفاء حریق، نیروهای انتظامات با دستور فرمانده حادثه باید به نکات امنیتی، محصور کردن منطقه و کمک به خروج بیماران و همکاران و تجهیزات و همراهان (تخلیه/ کامل نسبی/ عمودی/ افقی) توجه نمایند.
۷. مسئول ایمنی و یا هر یک از اعضای تیم عملیات که اطلاعات لازم را دارا هستند می‌توانند به افراد در محل حادثه توصیه نمایند تا جهت خروج از محل آتش سوزی بصورت خم شده حرکت نموده و از زیر قسمت دود گرفته خارج شوند.
۸. مسئول تیم آتش‌نشانی در حادثه (که آگاه‌ترین و توانمندترین فرد تیم اطفاء حریق می‌باشد)، مدیر کشیک و یا سوپروایزر، بزرگی و شدت آتش سوزی را ارزیابی نموده و در صورتیکه به علت بزرگ بودن حادثه، مهار آن توسط تیم آتش‌نشانی بیمارستان ممکن نباشد، لزوم اطلاع‌رسانی به تلفن خانه جهت تماس و فراخوان آتش‌نشانی ۱۲۵ را اعلام می‌نماید.
۹. نیروهای آتش‌نشانی ۱۲۵ در محل بروز حادثه حاضر می‌شوند. اعضای تیم مدیریت حادثه مراحل اطفاء حریق با همکاری نیروهای آتش‌نشانی ۱۲۵ ادامه می‌دهند.
۱۰. در صورت نیاز و افزایش شدت آتش سوزی فرمانده تیم مدیریت حادثه، در خصوص لغو خدمات جراحی یا بستری تصمیم‌گیری و اعلام می‌نماید.
۱۱. اخبار و خسارات توسط ارشد رابط پس از تایید فرمانده تیم مدیریت حادثه به EOC دانشگاه اعلام می‌گردد.
۱۲. مسئول روابط عمومی در محل بروز حادثه حضور دارد و با تایید فرمانده تیم مدیریت حادثه، گزارش حادثه را به رسانه‌ها اعلام می‌نماید.
۱۳. رئیس بخش عملیات/ مسئول ایمنی/ فرمانده حادثه به سلامت کارکنان و بیماران و همراهان توجه نموده و در صورت نیاز اقدامات درمانی لازم به افراد آسیب دیده ارائه شده و یا در خصوص انتقال به مرکز سوختگی تصمیم‌گیری می‌شود.

ج- مرحله بازگشت به وضعیت عادی :

۱. مدیر کشیک/ سوپروایزر نحوه پاسخ به حادثه و مهار آتش سوزی را ارزیابی نموده بازگشت به وضعیت عادی را اعلام می‌نماید.
۲. مسئول خدمات بر پاکیزگی سازی محیط پس از اتمام عملیات نظارت می‌نماید.
۳. فرمانده حادثه بر مراحل بازگشت دادن بیماران/ پرسنل به بیمارستان در صورت امکان و نیز بر نحوه بازگشت ابزار، تجهیزات و پرسنل به وضعیت عادی نظارت می‌نماید.
۴. مسئول واحد یا بخش با همکاری رئیس امور مالی خسارات حادثه را جهت پیگیری بعدی و جبران خسارات برآورد نموده و به فرمانده حادثه گزارش می‌نماید.

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش / بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ از ۲۶	صفحه

۵. اعضای تیم مدیریت حادثه نحوه رخداد و پاسخ به حادثه را در اتاق مدیریت بحران و از طریق تکمیل فرم گزارش فعالیت‌های اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS) با کد سند FO-IM-02 مستند می‌نماید. جانشین دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا مستندات تکمیل شده را به مسئول مستندسازی تحویل می‌دهد.

۶. رئیس بخش برنامه‌ریزی براساس مستندات و نیز ارزیابی ضمن حادثه از وجود امکانات مورد نیاز، برنامه بهبود کیفیت بمنظور ارتقاء عملیات بیمارستان را در حوادث بعدی با مشارکت دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا و فرمانده حادثه و تیم اطفاء حریق تعیین می‌نماید.

❖ منابع / مراجع :

۱. سند EOP بیمارستان فارابی ۱۳۹۵
۲. بابا محمودی و دیگران، سیستم فرماندهی حوادث بیمارستان ۲۰۱۴، انتشارات رویان پژوه، ۱۳۹۴

❖ مستندات مرتبط :

۱. چارت تیم مدیریت حادثه با کد سند OC-IM-01
۲. فرم گزارش فعالیت اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS) با کد سند FO-IM-02
۳. شرح وظایف شغلی اعضای تیم مدیریت حادثه
۴. فرم گزارش حوادث توسط مدیر کشیک با کد سند FO-IM-03
۵. دستورالعمل انبارش ایمن با کد IN-ST-01
۶. دستورالعمل نحوه اطفاء حریق توسط رابطین آتش‌نشانی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی فارابی، قطب علمی چشم پزشکی
مدیریت خطر حوادث و بلایا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی تهران

روش اجرایی ایمنی در مقابل آتش سوزی					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش / بازنگری	PR-IM-01	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۷ ز ۱۷	صفحه

نام، سمت و امضاء تهیه کننده / تهیه کنندگان (صاحبان فرآیند)			
	الناز نصیر لو (مسئول بهداشت حرفه ای)		علی اکبر عسگری (دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا و مسئول حفاظت فنی)
	مجتبی کرماجانی (مسئول آتش نشانی و مسئول تاسیسات)		علی نقیان (مسئول حراست)
-	-		زهره موسوی (مسئول بهداشت محیط)
نام، سمت و امضاء تایید کننده / تایید کنندگان			
	شیما خارااباف (مسئول دفتر بهبود کیفیت)		سعید مرادی (مدیر بیمارستان)
نام، سمت، مهر و امضاء تصویب کننده			
		دکتر مهدی خداپرست (رئیس بیمارستان)	